Bonusartikelen op de website

- PTA aanpassingen in het vo in coronatijd | Eric Swinkels
- Bewegingsonderwijs tijdens lockdown | Jennifer Nuij
- Corona en de motoriek van kinderen | Sofie Vrieswijk, Lisanne Balk en Amika Singh
- Beeldcoaching als waardevolle toevoeging in stage en beleidingstrajecten | John Treub

Scan de QR-code voor de bonusartikelen

https://www.kvlo.nl/wat-we-doen/lo-magazine/

RUBRIEKEN

02 Inhoud
03 Voorwoord
52 Onderwijs
54 Scholing
55 Nieuws

Foto cover: Anita Riemersma

Colofon **Redactie:** Ger van Mossel (hoofdredacteur) Maarten Massink (praktijkredacteur) Jacqueline Tangelder (redactiemedewerkster) **Redactieraad:** Monique van Ark, Berend Brouwer (VZ), Dorien Dijk, Douwe van Dijk, Frank Gerritsen, Harold Hofenk, Frank Jacobs, Pieter Matthijsse, Marijke Slotboom, Herman Verveld. **Redactieadres:** KVLO, Postbus 398, 3700 AJ Zeist, Tel.: 030 69 20 847, e-mail: redactie@kvlo.nl. **Abonnementen:** Jaarabonnement € 63,50 (buitenland € 90,-) Losse nummers € 5,– (excl. verzendkosten). Iedere week verschijnt er een digitale nieuwsbrief. Aanmelden via www.kvlo.nl. **Verschijningsdata:** zie www.kvlo.nl **Handelsadvertenties:** OnderwijsMedia, Tel.: 030 – 210 23 86, e-mail: sales@onderwijsmedia.nl, www.onderwijsmedia.nl **Vormgeving en opmaak:** FIZZ | Digital Agency – fizz.nl. Aanbieding en plaatsing van teksten en foto's houdt mogelijk gebruik via andere media-uitingen van de KVLO in, uiteraard met vermelding van auteur en fotograaf. Overname van artikelen is alleen toegestaan met bronvermelding en na goedkeuring van de auteur. De redactie is verantwoordelijk voor de samenstelling. Wij hebben dit magazine met uiterste zorg samengesteld. Wij hebben daarbij steeds getracht mogelijke rechthebbenden te achterhalen. Indien u onverhoopt meent rechten te kunnen doen gelden, dan verzoeken wij u dit kenbaar te maken bij de redactie.

Mijn laatste voorwoord

Er waren genoeg actualiteiten om over te schrijven. Bijvoorbeeld over de oproep van de Nederlandse Sportraad om beweging als eerste levensbehoefte te beschermen. Dat betekent een omschakeling van gezondheidsbevordering naar gezondheidsbescherming. Of over het recent afgesloten onderwijsakkoord waarmee anderhalf miljard geïnvesteerd wordt in hoger salaris, minder werkdruk, extra scholingstijd en ruimere ondersteuningstoelagen. En wat te denken over wat corona gedaan heeft met onze leerlingen: het thema van dit magazine.

De kern van de coronacrisis was afzien: fysiek en mentaal. Toen het leeg en stil op de scholen werd, hebben we het face-to-face-(bewegings)onderwijs zien veranderen in online lesprogramma's. Het bleek een tijd van minder bewegen, meer schermtijd en nog meer (over)gewicht. De overgang van *damage control*, via innovaties en interventies, naar de geleidelijke afbouw van de maatregelen heeft de jeugd natuurlijk anders beleefd omdat de risico's voor jongeren veel geringer waren. Maar ondertussen gingen wel veel leuke dingen aan hen voorbij en voelden zij zich, in een saaie contactarme bubbel, onderdeel van een groot groepsdynamisch experiment.

Keuze genoeg dus voor een voorwoord. Maar ik kies toch voor een ander onderwerp omdat ik op 13 januari na lang beraad heb besloten mijn eerste termijn als voorzitter niet te verlengen. Dat besluit is genomen in de verwachting dat afgelopen week een nieuwe voorzitter zou aantreden maar die diende zich helaas niet aan. Op verzoek van het bestuur heb ik me bereid verklaard aan te willen blijven tot de ALV van december. Daarmee zou ook een goede overdracht van het voorzitterschap gegarandeerd zijn.

Ik meen dat jullie recht hebben op mijn overwegingen die hebben geleid tot dat besluit. Daarvoor heb ik mijn zittingsperiode overdacht aan de hand van vijf, min of meer chronologische, beschouwingen. Deze vijf beschouwingen staan beschreven op pagina 4.

Stella Salden

Vijf beschouwingen

(vervolg voorwoord)

1 Enthousiasme

Mijn gehele gevoel en mijn volle verstand adviseerden me drie jaar geleden om me kandidaat te stellen voor het voorzitterschap van de KVLO. Vanuit mijn sportachtergrond heb ik een passie voor bewegen. En eenmaal opgeleid aan de Kalo is de liefde voor het vakgebied levenslang in je verankerd. De KVLO is een vereniging met verhoudingsgewijs veel leden en ik zou daar veel geestverwanten tegenkomen. Sportieve leuke mensen die er het beste van willen maken.
Nog belangrijker voor me was dat ik wist dat de KVLO een belangrijke speler is in een tijd van bewegingsarmoede, met name onder jongeren. De vereniging heeft een mooie maatschappelijke opdracht om te zorgen voor voldoende en goed bewegen. Het belang van bewegen voor de gezondheidsbevordering en gezondheidsbescherming sloot ook goed aan bij mijn functie als voorzitter van NU'91, de enige onafhankelijke beroepsorganisatie voor verzorgenden en verpleegkundigen. Ook daar wordt een gezonde samenleving van grote maatschappelijke betekenis gezien en is het de dagelijks drijfveer. Je zult begrijpen dat ik, eenmaal benoemd als voorzitter, met veel enthousiasme en hoge verwachtingen aan mijn functie ben begonnen.

2 Weeffoutjes

Tijdens mijn kennismakings- en inwerkperiode als voorzitter werd ik in mijn geestdrift bevestigd door wat ik aantrof. Dat was een verbazingwekkende veelheid aan activiteiten, een aanhoudende aandacht voor de ontwikkeling van het vak, een magazine met praktische en wetenschappelijke artikelen van niveau en een goed geolied bureau met kennis van zaken. Maar bovenal, en overal waar ik kwam, vond ik een bevestiging van mijn enthousiasme in de ontmoeting met actieve energieke leden met toewijding voor het vak.

Met de vakinhoudelijke potentie zat het dus wel goed maar al snel zag ik in de verenigingsstructuur en -cultuur een aantal belemmeringen voor een verdere professionalisering van de vereniging en voor het kunnen vergroten van de betrokkenheid van haar leden. De KVLO moet zich immers zo ontwikkelen dat ze zich kan verankeren in de maatschappij van de toekomst. Dat moet bovendien binnen de kaders van de in 2021 ingegane Wet bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR). En die noodzakelijke evolutie lukt niet met onduidelijkheid over verantwoordelijkheden, bevoegdheden en taken van de diverse gremia. Bovendien zijn bepaalde functies nu eenmaal onverenigbaar en bij de aanwezige dubbelrollen ligt altijd belangenverstrengeling op de loer.

De aanwezigheid van weeffoutjes in de structuur heeft bovendien altijd consequenties voor de cultuur. Dat leidt makkelijk tot irritaties en frustraties, polarisatie en onderlinge diskwalificatie, verwarring en verstarring. Dan wordt er teruggevallen op procedures en gaat het mis in de besluitvorming. Ook blijven dan zaken onbesproken, terwijl ik problemen juist graag benoem en het vervolgens een uitdaging vind om een oplossing te zoeken.

De onvolkomenheden in de structuur werden tijdens de coronacrisis nog eens extra uitvergroot. Voor een deel als gevolg van de gewijzigde en gebrekkige communicatiemogelijkheden maar vooral door de spagaat waarin veel onderwijsorganisaties zaten. Deze organisaties werden op alle niveaus gevraagd mee te denken over het te voeren beleid. Maar toch hebben ze regelmatig de media ontweken omdat veel docenten, vanwege hun eigen gezondheid of die van hun dierbaren, niet naar school wilden. Ook de KVLO heeft toen prioriteit gegeven aan de veiligheid van de leden en niet aan de zichtbaarheid in de media.

3 Dispuut

Het is natuurlijk normaal dat binnen een vereniging andere opvattingen bestaan en soms sprake is van wat bakkeleien en bekvechten. Dat is op zich niet zo erg en de aanwezigheid van verschillende meningen kan zelfs productief zijn. Maar in het verschillen van mening, ook als de mening aanvechtbaar is of betwist kan worden, zit ook altijd een opgave. Daarover schreef de Franse filosoof Jean-Francois Lyotard in zijn boek 'The Differend'. Bij zijn verhandeling over 'difference in the sense of dispute' spreekt hij bewust niet over (be)twist(en) maar over 'dispuut'. Hij gebruikt het begrip 'dispuut' om het 'geschil' aan te geven tussen de verschillende perspectieven die er zijn om de realiteit te benaderen. Dat buiten je eigen kaders kijken, wordt ons ook geleerd in de beeldende kunst. Ook daar staan we graag klaar met ons eigen (waarde)oordeel. Ervaar maar eens wat er met je gebeurt als je kijkt naar werken van René Magritte zoals 'De interpretatie van dromen' of 'Het verraad van de voorstelling' (beter bekend als Ceci n'est pas une pipe.).
Terug naar Lyotard. Die stelt dat er blijkbaar een strijd (dispuut) is om standpunten. Dat komt omdat we

LO22_TDS_NR4.indd 4 12-05-2022 14:59

blijkbaar een heel netwerk aan perspectieven ter beschikking hebben om de werkelijkheid te bekijken. En soms zijn gezichtspunten met elkaar in strijd. Zo kan een verenigingsperspectief in strijd zijn met een afdelingsperspectief of kan een bestuurs(lid)perspectief in strijd zijn met een (ere)lidperspectief. Nu is een andere invalshoek helemaal niet erg als de intentie maar aanwezig is om de ander te verstaan. Zie daarvoor ook het artikel van Gertjan van Dokkum in dit magazine over 'de blik van de ander'. Maar het willen begrijpen van het perspectief van de ander, van de andere partij, van de tegenstander, vraagt van de discussie- of debatpartner(s) altijd om een 'handeling'. Om twee verschillende standpunten te kunnen overbruggen om en daar een oplossing voor te vinden, is een handeling nodig. Dat kan zowel een denk-actie als een doe-actie zijn.

4 Reflectie

Naar menselijke maatstaven, maar ook in de historie van de KVLO, is een voorzitterschap van drie jaar veel te kort. Het enthousiasme van de leden, de afdelingen, medebestuurders en bureaumedewerkers stelde mij in staat energiek te opereren. Maar omdat enthousiasme een zeer sterke drijfveer is, kan het helaas soms ongecontroleerd en dus blind zijn. In de sport zie je dat bijvoorbeeld terug bij spelverruwing en hooliganisme. In besturen zie je dat terug in het oordelen vanuit de eigen context, het niet delen van informatie of juist delen van vertrouwelijke informatie, een gebrek aan zelfcorrigerend vermogen en een vervaging van de onderlinge aanspreekcultuur. Het bestuur wordt aangesproken op tig operationele en uitvoerende zaken en er ontstaat weerstand als dit soort werkzaamheden wordt afgehandeld door het bureau. Dat leidt tot een tijdsinvestering die niet past bij hoe de belasting van een bestuur er op papier uitziet. Daar komt nog eens bij dat nagenoeg alle bestuursleden zich al lange tijd niet veilig voelden en daar persoonlijk en professioneel (in hun andere werk) last van hadden.

Natuurlijk loop je als bestuurder tegen teleurstellingen aan. Maar als je veel vrije tijd moet opofferen voor een weinig prettige sfeer dan leidt dat tot overdenking en reflectie en uiteindelijk tot een conclusie. Het waren voor mij drie enerverende jaren maar ik koester de overwegend positieve ervaringen. Desondanks heb ik besloten om te vertrekken. Ik beschouw dat niet als opgeven. Interpreteer het als het afgeven van een signaal dat de huidige situatie voor het bestuur niet werkbaar is en dat ik met het beëindigen van mijn voorzitterschap ruimte wil geven voor de noodzakelijke veranderingen.
Mijn doel is steeds geweest om van KVLO een eigentijdse, professionele, democratische en toekomstbestendige organisatie te maken. De contouren daarvan liggen deze maand ter besluitvorming voor in de ALV. Indien gewenst ben ik nog een half jaar bereid om te helpen deze uit te werken.

5 Traditie en vernieuwing

De geschiedenis van de KVLO wordt 'verteld' in verschillende geschiedenisboeken en in de vensters en biografieën van de canon voor de lichamelijke opvoeding. Maar het hierboven beschreven 'dispuut' is meer dan het opsommen van gebeurtenissen. Want alles wat geschreven is over vroeger gebeurt in het heden natuurlijk ook. En wat nu gebeurt is veel meer het innemen van een positie vanuit één standpunt en van daaruit de confrontatie aan durven te gaan met het perspectief van de ander. Je horizon verschuift immers alleen als je beweegt. Als je dat beseft, kan vernieuwing ontstaan omdat het een voortdurend proces is in de richting van het andere, het betere. 160 jaar KVLO moet je dus zien als een serie historische gebeurtenissen die tegen een horizon van vernieuwing verschenen. Dat moet ons sporters aanspreken want daar ligt eigenlijk de betekenis van citius, altius, fortius. Daarom is een nieuwe verenigingsstructuur, en de zich daarbinnen ontwikkelende verenigingscultuur, pas echt bevredigend als:
het voor de leden een herkenning van een idee is;
het bestuur in een werkbare en prettige omgeving haar verantwoordelijkheid kan nemen en haar aansprakelijkheid kan dragen. Als gevolg van de WBTR is besturen immers geen 'hobby' meer omdat bestuursleden persoonlijk aansprakelijk zijn. Dat vereist van alle gremia een professionele opstelling; het een symbool is van enthousiaste mensen die niet alleen streven naar het steeds hoger, steeds sneller, steeds verder, maar ook streven naar een vorm van beheersing, streven naar een vorm van het nieuwe.

De KVLO gaat hoe dan ook haar toekomst tegemoet. Maar *destiny is not a matter of chance, it's a matter of choice* (G. Hamel en C.K. Prahalad in *Competing for the future*). Toekomst overkomt je niet, het kan ook tot stand worden gebracht. Daarom hoop ik vanuit de grond van mijn hart dat jullie, met behoud van je sterke wortels, nieuwsgierig en enthousiast de weg naar het nieuwe inslaan. Je loopt daarbij altijd het risico dat het niet helemaal lukt zoals gepland, maar dat risico moet je accepteren.
Onze vereniging heeft vanaf 1862 tot op heden vaak nieuwe wegen ingeslagen. Jullie kunnen trots zijn op een vereniging waar heel veel leden enthousiast een constructieve bijdrage leveren. Draag die trots ook uit want er is in de KVLO meer dan genoeg om trots op te zijn. En blijf vooral elkaar versterken en complementeren in het belang van het goed bewegende kind en de professionals in ons vakgebied. ●

Stella Salden

LO22_TDS_NR4.indd 5 12-05-2022 14:59